

INDHOLD

Forord	8
Sådan bruges bogen	9
Normalbegrebet	11
Forskel på prøvetyper	13
A-punktur	13
Blod	13
Plasma	13
Serum	13
Urin	13
Enheder	14
Infektionstal og immunforsvaret	15
CRP i plasma	16
Sænkingsreaktion (SR) i blod	18
Leukocytter i plasma	20
Differentialtælling i plasma	22
Immunglobuliner i plasma	24
Reumafaktor i plasma	26
Indikationsoversigt	27
Anæmi (blodmangel)	28
Erythrocytter, hæmatokrit og MCV i blod	29
Hæmoglobin og MCHC i blod	32
Jern og ferritin i plasma	34
Transferrin i plasma	36
Indikationsoversigt	38

Syre-base-balancen	39
pH-værdi i plasma	40
Bikarbonat i plasma	42
pO ₂ i plasma	44
pCO ₂ i plasma	46
Indikationsoversigt	48
Blodets koagulation	49
INR i plasma	50
APTT i plasma	52
Fibrinogen i plasma	54
Trombocytter i plasma	56
D-dimer i plasma	58
Indikationsoversigt	60
Leveren og hjertet	61
ALAT i plasma	62
ASAT i plasma	64
Bilirubin i plasma	66
Basisk fosfatase i plasma	68
Albumin i plasma	70
Troponin T (TnT) i plasma	72
Kreatinkinase i plasma	74
Indikationsoversigt	76
Væsketal og ioner	77
Natrium i plasma	78
Kalium i plasma	80
Calcium i plasma	82
Fosfat i plasma	84
Magnesium i plasma	86
Indikationsoversigt	88

Nyreprøver	89
Kreatinin i plasma	90
Karbamid i plasma	92
Urat i plasma	94
Indikationsoversigt	96
Stofskifteprøver	97
Kolesterol – HDL, LDL og total kolesterol i plasma	98
Triglycerid i plasma	102
Glukose i plasma	104
HbA1c (glykeret hæmoglobin) i plasma	106
TSH i plasma	108
T ₃ og T ₄ i plasma	110
Indikationsoversigt	112
Medicinkoncentrationer i blodet	113
Litium i plasma	114
Digoxin i plasma	116
Indikationsoversigt	118
Urinprøver	119
Reagensstrimler	120
Mikroskopi af urin	124
Bakteriologisk undersøgelse	125
Indikationsoversigt	126
Stikord	127

FORORD

Inden for sundhedsområdet er der stigende krav om, at personalet hurtigt skal kunne søge viden for at kunne foretage den bedste planlægning af pleje og behandling af patienten.

Blodprøver og urinprøver er vigtige, for at personalet kan få indsigt i eventuelle ubalancer hos patienten. Det kan dog være vanskeligt at danne sig et hurtigt overblik over både de mange prøver, hvad der ligger bag de unormale værdier, og hvilke symptomer der er karakteristiske for en given sygdomstilstand.

Formålet med *Håndbog i blodprøver* er at sikre læseren et hurtigt overblik over de enkelte prøver. Således kan man hurtigt søge viden om, hvilke årsager der kan være, og hvad der skal lægges mærke til, når en prøve falder uden for normalområdet. Derfor er der i denne bog lagt vægt på baggrunden for blodprøven, de vigtigste årsager og symptomer, og hvad sundhedspersonalet skal være opmærksomt på.

Håndbogen er skrevet, så flest muligt inden for sundhedssektoren kan få glæde af den, både social- og sundhedsassistenter, sygeplejersker og andet personale. Forudsætningen for brug af bogen er kendskab til anatomi, fysiologi og et vist niveau af fagtermer. Dog er mere specifikke fagudtryk oversat, første gang de forekommer i et afsnit.

Henrik Andersen Cheme Andersen

Januar 2009